

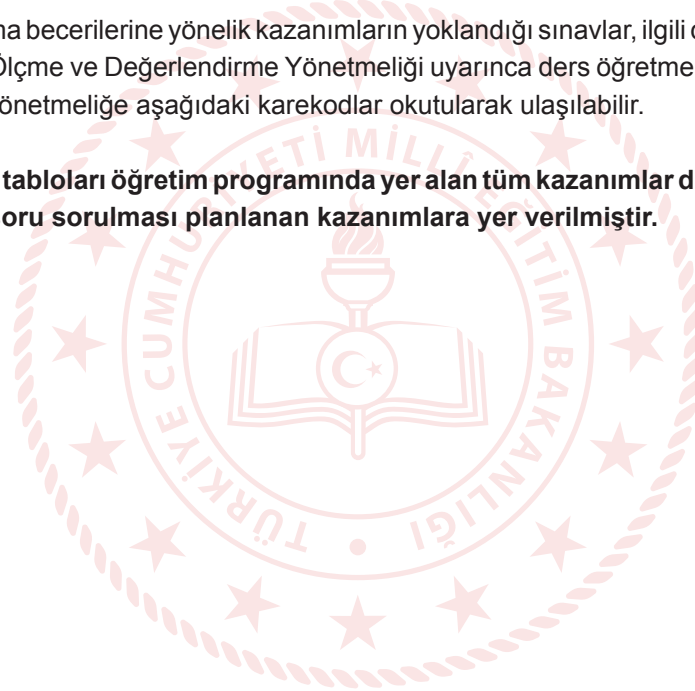
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 10

KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağını önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumunu yoklamaktadır.

Dinleme ve konuşma becerilerine yönelik kazanımların yoklandığı sınavlar, ilgili derslerin öğretim programları ile Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği uyarınca ders öğretmeni tarafından uygulanacaktır. Öğretim programları ve yönetmeliğe aşağıdaki karekodlar okutularak ulaşılabilir.

NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi
Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı
Ölçme ve Değerlendirme
Yönetmeliği

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 10

10. SINIF 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

10. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 1

Ünite	Konu	Kazanımlar	Soru Sayısı
DESTAN/EFSA NE	OKUMA 1. Dünya edebiyatının ilk destanlarından bir örnek 2. Türk halk edebiyatından bir efsane örneği 3. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatından bir destan örneği 4. İslamiyet'in kabulünden sonraki dönemden bir destan örneği 5. 1923-1980 dönemi Türk edebiyatından bir yapma destan örneği	A.2.5. Metnin olay örgüsünü belirler. A.2.6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.	1
	YAZMA - "Bozkurtların Ölümü", "Gün Olur Asra Bedel" gibi eserlerin destan türünden etkilenilerek yazıldığı bilgisinden hareketle "15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri" konusunda, öğrencilerin tercih ettiği türde bir yazı yazdırılır.	YAZMA KAZANIMLARI B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bk. EK 5	1
ROMAN	OKUMA 1. Dünya edebiyatından bir roman örneği 2. Tanzimat Dönemi Türk edebiyatından bir roman örneği 3. Servetifünun Dönemi'nden bir roman örneği 4. Millî Edebiyat Dönemi'nden bir roman örneği Dil Bilgisi Konuları: - Metindeki cümle çeşitlerini bulur ve bunların metindeki işlevlerini belirler. - Metinler üzerinden imlâ ve noktalama çalışmaları yapılır.	A.2.13. Metni yorumlar.	1
		A.2.16. Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.	1
	YAZMA - Öğrencilerden, okudukları bir romanın sonucunu değiştirerek yazmaları, romandaki olay örgüsünü hikâye formunda yazmaları veya romanın bir kesitini diyalog hâlinde yazmaları istenir.	YAZMA KAZANIMLARI B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bk. EK 5	1

1. SINAV

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 10

Örnek Senaryo 1

Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
1 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular 4. soru
4 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular 1, 2, 3 ve 5. sorular

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: A.2.5. Metnin olay örgüsünü belirler.

A.2.6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

1. Aşağıda *Oğuz Kağan Destanı*'ndan bir parça verilmiştir.

Toy bitince Oğuz Han, verdi şu buyruğunu:

“Ey benim beğlerimle ilimin ey budunu!

Sizlerin başınıza ben oldum artık kağan,

Elimizden düşmesin, ne yayımız ne kalkan!

Damgamız olsun bize, yol gösteren bir buyan!

Alpler olun savaşta, Bozkurt gibi uluyan!

Demir kargılar ile, olsun ilimiz orman!

Av yerlerimiz dolsun, vahşi at ile kulan.

Yurdumuz ırmaklarla denizler ile dolsun,

Gökteki güneş ise yurdun Bayrağı olsun,

İlimizin çadırı, yukardaki gök olsun,

Dünya devletim olsun, halkımız da çok olsun!”

Ayrıca emir yazdı, dört tarafa Oğuz Han,

Bildirdi elçilerle, öğrendi bunu her yan.

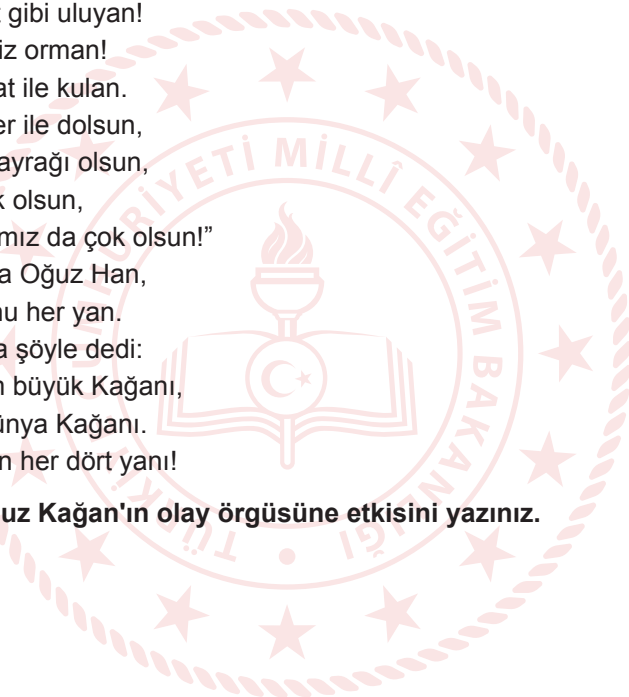
Oğuz bu bildirisinde, buduna şöyle dedi:

“Mademki Uygurların, benim büyük Kağanı,

O halde sayılırım, ben bir dünya Kağanı.

Bana bağlıdır artık, dünyanın her dört yanı!

Bu parçadan hareketle Oğuz Kağan'ın olay örgüsüne etkisini yazınız.

1. SINAV

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 10

SENARYO 1

Kazanım: B.1. Farklı türlerde metinler yazar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

2. “15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri” konulu en az beş cümleden oluşan bir destan kesiti yazınız. (Yazınız; cümle sayısı, verilen konu, türün özellikleri, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Kazanım: A.2.13. Metni yorumlar.

3. Aşağıda Halit Ziya Uşaklıgil'in *Mai ve Siyah* adlı romanından bir parça verilmiştir.

Haftada üç gece yemekten sonra evden çıkarak, bu sükûn köşesini bırakarak, Vezneciler'e kadar gider; orada saatlerce uğraştıktan sonra maiyetine verdikleri bir uşağın refakatiyle evine gelirdi. O zamana kadar herkes yatmış olduğundan üzerine aldığı anahtarlarla kapıyı açarak hafifçe ayaklarının ucuna basa basa odasına girer, nihayet on altı saatlik bir sa'yin (çalışmanın) ızdırabı pahasına kazanılmış olan yatağına sokulurdu.

Asıl bu Vezneciler seferinden kış esnasında zahmet çekmişti. Öyle ki ders günleri yemeğini yedikten sonra mangalın başında ısınmak mümkün iken buna muvaffak olamayıp soğukta, karların, çamurların içinde tekrar sokağa çıkmak lazım geleceğini düşündükçe eve gitmekten korkar olmuş idi.

Bu parçadaki kahramanın yaşadığı iç çatışma, romanın hangi yapı unsurlarıyla desteklenmiştir? Parçadan örnekler vererek açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: A.2.16. Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

4. Aşağıdaki cümlelerin, anlamına ve yüklemine göre çeşitlerini yazınız.

Suad'ın aşkı onu her zaman yeni bir hayata; hayran olduğu, bilinmeyenin verdiği heyecanın tutkunluğuna, temiz ve saf olduğu için başkalarına benzemeyen bir bağlılığa yöneltiyordu.

Anlamına göre:

Yüklemine göre:

Sevdiğini, sevdiğini, bununla mutlu ettiğini bilerek yaşamaları zaten bir mutluluk değil miydi?

Anlamına göre:

Yüklemine göre:

Kazanım: B.1. Farklı türlerde metinler yazar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

5. Aşağıda Halide Edip Adıvar'ın Ateşten Gömlek adlı romanından bir parça verilmiştir.

Perşembe günü Ayşe gelecek, cuma günü meşhur Sultanahmet Mitingi olacaktı... Fatih Mitingi gelmiş, geçmişti. Frenk tarafı İstanbul'daki büyük kalabalığı henüz ciddiye alıp almamakta tereddüt ediyordu. Öyle ya silahsız, ordusuz bir milletin karamsarlığından ne çıkar?

Perşembe sabahı Cemal ile beraber Ayşe'yi vapurdan almaya gittik. Rıhtım kıyamet gibi kalabalık, hâlâ sokakların coşkuyla karışık, somurtkan ve isyankâr havası var. Kalabalığın arasında İhsan uzaktan gözüme ilişti. Bizi görmemiş gibi uzakta duruyordu. Fakat biliyordum ki bizimle beraber olmak için oradadır.

Bu parçayı diyalog hâlinde yeniden yazınız.

(Yazınız; verilen parça, türün özellikleri, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

1. SINAV

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 10

10. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 2

Ünite	Konu	Kazanımlar	Soru Sayısı
DESTAN/EFSAANE	OKUMA 1. Dünya edebiyatının ilk destanlarından bir örnek 2. Türk halk edebiyatından bir efsane örneği 3. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatından bir destan örneği 4. İslamiyet'in kabulünden sonraki dönemden bir destan örneği 5. 1923-1980 dönemi Türk edebiyatından bir yapma destan örneği	A.2.2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönem ile ilişkisini belirler.	1
		A.2.10. Metnin üslup özelliklerini belirler.	1
		A.2.11. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.	1
ROMAN	OKUMA 1. Dünya edebiyatından bir roman örneği 2. Tanzimat Dönemi Türk edebiyatından bir roman örneği 3. Servetifünun Dönemi'nden bir roman örneği 4. Millî Edebiyat Dönemi'nden bir roman örneği Dil Bilgisi Konuları: - Metindeki cümle çeşitlerini bulur ve bunların metindeki işlevlerini belirler. - Metinler üzerinden imlâ ve noktalama çalışmaları yapılır.	A.2.9. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerinin işlevlerini belirler.	1
		A.2.16. Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.	1
	YAZMA - Öğrencilerden, okudukları bir romanın sonucunu değiştirerek yazmaları, romandaki olay örgüsünü hikâye formunda yazmaları veya romanın bir kesitini diyalog hâlinde yazmaları istenir.	YAZMA KAZANIMLARI B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bkz. EK 5	1

Örnek Senaryo 2

Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
3 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular 1, 3 ve 5. sorular
3 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular 2, 4 ve 6. sorular

1. SINAV

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 10

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: A.2.2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönem ile ilişkisini belirler.

1. Destanların oluşum evreleri hakkında bilgi veriniz.

Kazanım: A.2.10. Metnin üslup özelliklerini belirler.

2. Aşağıda Fazıl Hüsni Dağlarca'nın, *Üç Şehitler Destanı* adlı eserinden bir parça verilmiştir.

Bir muhabbet sarmıştı her yönü,
Vatanı ve bizi seven.
Çoğalmıştık bir uçtan bir uca, rüya gibi,
Büyüyordu ova kendiliğinden.

Neydi damarlarımızda, çoğalan, çoğalan,
Neydi bu tepenin ardı?
İçimizde sadece vatan değil,
Yeryüzü kadar bir şey vardı.

Destan türünün üslup özelliklerinden ikisini, parçadan örnekler vererek yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: A.2.11. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

3. Aşağıda *Manas Destanı*'ndan bir parça verilmiştir.

Cakıp, büyük bir düşün yapıp çocuklarına ad vermeye karar verdi. Akbalta “Bu çocuğun adının Manas olduğunu ancak biz bilelim. Kalmuk, Çin ve Moğollar bilmesinler. İsim düşününde bu çocuğun adının “Devcinli” olduğunu ilan edelim.” dedi. Bu ad değişikliğinin sebebi, Çinli Esen Han’ın kâhinlerinin Kırgızlarda Manas adlı bir çocuğun doğuşunu ve bunun Çin ve Kalmuk halkları için büyük bir bela olacağını haber vermeleriydi. Esen Han bu çocuğu aratıyordu. Kırgız beyi Akbalta “Bu oğlan Kalmuk, Çin ve Moğollardan Kırgızların öcünü alacak, yaşı on iki olduğunda Kaplan Manas adı meşhur olacak, şimdilik onun Manas olduğunu düşmanlar bilmesinler.” dedi. Böylece bütün Kırgızlar Manas adını ağızlarına almamaya söz verip ant içtiler.

Bu parçada toplum hayatını yansıtan sosyal, siyasi ve tarihî öğelerden birini yazınız.

Kazanım: A.2.9. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerinin işlevlerini belirler.

4. Aşağıda Dostoyevski'nin *Suç ve Ceza* adlı romanından bir parça verilmiştir.

Raskolnikov, bitkin bir hâlde tekrar sedire oturdu. “Ne oluyor? Acaba hâlâ sayıklıyor muyum yoksa bütün bunlar gerçek mi? Galiba gerçek... Evet hatırladım: Kaçmalı!.. Elden geldiği kadar çabuk kaçmalı... Mutlaka, mutlaka kaçmalı!.. Evet, ama nereye? Ya elbiselerim nerede? Kunderalarım yok. Kaldırılmışlar. Saklamışlar!.. Anlıyorum!.. Ama işte paltom burada!.. Görmemişler!.. Allah’a şükür, işte paralar da masanın üstünde duruyor. İşte senet de burada. Paraları alıp giderim. Kendime başka bir oda tutarım. Beni bulamazlar. Ama ya şu adres bürosu? Bulurlar. Razumihin bulur. Büsbütün kaçmak daha iyi. Hepsine yuf çekip uzaklara... Amerika'ya gitmek daha iyi. Senedi de alırım. Bana orada lazım olur. Daha neler alsam acaba? Onlar beni hasta sanıyorlar. Kalkıp yürüebileceğimi bilmiyorlar. Hah hah hah!.. Her şeyi bildiklerini gözlerinden anladım. Yalnız şu merdivenlerden bir inebilsem! Ama ya nöbetçiler, polisler varsa!”

Bu parçada öne çıkan anlatım tekniğini metinden örnekler vererek açıklayınız.

Kazanım: A.2.16. Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

5. Aşağıdaki cümlelerin, anlamına ve yüklemine göre çeşitlerini yazınız.

Memur olduğum yerde sıdk u ihlasla çalışacağıma emin olmanı rica ederim.

Anlamına göre:

Yüklemine göre:

Artık burada sözü uzatmakta lezzet yoktur.

Anlamına göre:

Yüklemine göre:

Kazanım: B.1. Farklı türlerde metinler yazar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

6. Aşağıda Halide Edip Adivar'ın *Ateşten Gömlek* adlı romanından bir parça verilmiştir.

Perşembe günü Ayşe gelecek, cuma günü meşhur Sultanahmet Mitingi olacaktı... Fatih Mitingi gelmiş, geçmişti. Frenk tarafı İstanbul'daki büyük kalabalığı henüz ciddiye alıp almamakta tereddüt ediyordu. Öyle ya silahsız, ordusuz bir milletin karamsarlığından ne çıkar?

Perşembe sabahı Cemal ile beraber Ayşe'yi vapurdan almaya gittik. Rihtim kıyamet gibi kalabalık, hâlâ sokakların coşkuyla karışık, somurtkan ve isyankâr havası var. Kalabalığın arasında İhsan uzaktan gözüme ilişti. Bizi görmemiş gibi uzakta duruyordu. Fakat biliyordum ki bizimle beraber olmak için oradadır.

Bu parçayı diyalog hâlinde yeniden yazınız.

(Yazınız; verilen parça, türün özellikleri, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)